

## **BORGERLØNS-CITATER** **til belysning af og begrundelse for borgerløn**

### **BERTEL HAARDER, Venstre**

---

*Bertel Haarder (minister i flere borgerlige regeringer) argumenterer i 1977 for, at vi »heldigvis« allerede er på vej mod en »medborgerløn«, og argumenterer for at gå videre inden for »mangfoldige andre tilskudsområder«. Han har ikke tænkt ideen til ende i en form, hvor bureaukratiet for alvor minimeres, men peger med sin tilslutning til medborgerløns-begrebet i denne retning ...*

---

»Boligstøtte bliver til medborgerløn.

Boligstøttens sociale virkninger er længe blevet tilsløret af fordrejninger. Man er hoppet på den limpind, at husejerne med jævne indkomster de første år efter et huskøb skal bruge en meget stor del af deres indkomst til at finansiere boligen. (At de resten af livet sidder langt billigere end lejerne af tilsvarende boliger, tilmed med en stor kapitalgevinst i vente, ja det kan økonomiske vismænd udregne nok så tit og nok så ubestrideligt; det kan ikke opveje de formuendes selvynk).

Man kan også altid nævne eksempler på pensionister, der 'jages fra hus og hjem', fordi de ikke vil belåne deres voksende formue eller indefryse deres ejendomsskatter. (Kun de færreste husker at sammenligne deres situation med de pensionister, der ikke har et værdisikret hus).

Men der er grund til at håbe, at de, der argumenterer sådan vil blive fanget i deres egen argumentation.

For det er da rigtigt, at ejendomsskatter er fradragsberettigede og derfor rammer lavindkomster mest. Men dét er jo pærelet at lave om på: halvér procenten og afskaf fradraget.

Ligeså rigtigt er det, at lavindkomster ikke får så meget ud af rentefradrag, standardfradrag og forbedringsfradrag. Men så må man jo ændre disse subsidier, så alle får lige meget. Fradrag i den skattepligtige indkomst kan blive til fradrag i selve skatten eller - hvad der er præcis det samme - til et direkte tilskud.

Der vil ganske vist stadig blive mest til de store huse og mindst til små. Men også dét kan der meget let ændres ved, idet tilskuddet kan gøres personligt og uafhængigt af husets størrelse.

Derefter får så alle ejere et lige stort tilskud, mens lejerne intet får (med undtagelse af boligsikring og rentesikring m.v. for almennyttigt byggeri). Men dét vil naturligvis ikke kunne forsvares i længden, og derfor vil sluttelig alle få præcis det samme i boligstøtte fra det offentlige (idet al støtte til lejerne derefter mageligt kan afvikles).

Men det boligtilskud til alle kan jo bruges til alt muligt andet end boligforbrug - heldigvis. Hvorfor så kalde det boligtilskud? Det bør selvfølgelig kaldes persontilskud, medborgerløn, tryghedsydelse eller hvad man nu kalder det.

Vi er på vej allerede. Personfradraget er jo blevet til fradrag i selve skatten og kunne nøjagtig lige så godt være et tilskud, der kom i form af en check hvert kvartal eller hver nytårsaften.

Medborgerlønnen er altså en realitet for alle, der betaler et minimum i skat. Og de, der ikke betaler skat, får næsten alle i forvejen store tilskud - og dermed medborgerløn - fra det offentlige. Det ligger snublende nær at putte alle boligsubsidier ind i samme pulje til lige fordeling mellem landets borgere.

Tankegangen kan udvides til at omfatte mangfoldige andre tilskudsområder, hvor det offentlige giver direkte og indirekte støtte, som ikke har nogen klar social retning og fordeling. Det gælder både fradrag, tilskud og diverse gratisydelse.

Medborgerlønnen kan gives efter 'objektive kriterier', så den varierer efter forsørgerstatus, pensioniststatus o.s.v., evt. med forskellige takster for små og store børn og med takster for ældre sigende gradvist med alderen og arbejdsudygtigheden.

På et lille kort, der medsendes, kan enhver efterkontrollere, om det tilsendte beløb passer med taksterne for de opfyldte kriterier. Det bliver simpelthen betingelsen for enhver offentlig anvendelse af EDB, at der på udskrifterne - eller vedlagt - findes de oplysninger, hvormed den enkelte selv kan regne efter. Man vil ikke finde sig i hulkort-tyranniet, og politikerne vil blive tvunget til at afstå fra at lave indviklede systemer, at den enkelte kan gennemskue sine egne rettigheder.« «

**Bertel Haarder: *Danskerne år 2002 - en begrundet vision, s. 97-99 (1977)***

---